

Gemeenteraad

Zitting van 30 maart 2021
Beleid en Uitvoering - Openbare ruimte

2021_RAAD_00006 - Fietspaden De Woldberg - besluitvormen

Overlegd met

Sjoerd Hamstra, Rob Tax, Inge Meindersma en Gerben Boekhout

Portefeuillehouder

M. Scheringa

Samenvatting

De staat van de huidige fietspaden op de Woldberg is slecht. Concreet gaat het om de fietspaden langs de Bergweg en Bultweg en fietspad Duivenslaagte. Onderhoud was gepland in 2020 en 2023. Via de rijksregeling Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021 is subsidie aangevraagd en gehonoreerd voor het verbreden van de fietspaden op de Woldberg.

Een van de 12 fietspaden in de regiodeal Leefbaar Giethoorn is het fietspad Otterskooi Dwarsgracht – Oude Kerkweg. De verbetering en verbreding van dit fietspad is niet haalbaar gebleken doordat Natuurmonumenten als eigenaar van dit pad afwijzend heeft gereageerd op ons plan tot verbreding. In de afwegingen rond deze weerstand bleek het (in overleg met de provincie) mogelijk om de voor verbreding van dit pad beschikbare middelen in te zetten op een ander fietspad (op de Woldberg) dat voor verbreding in aanmerking komt en bijdraagt aan het doel om toeristen beter te spreiden.

Met de rijksbijdrage, de inzet van de voor fietspad Otterskooi Dwarsgracht- Oude Kerkweg beschikbare middelen en de middelen voor het gepland onderhoud is het niet alleen mogelijk de kwaliteit van deze fietspaden te verbeteren, maar ook de fietspaden te verbreden.

Beschrijving

Inleiding

In het bidbook zijn onder het thema "Kwaliteitsimpuls routenetwerk en Koloniën van Weldadigheid" 13 projecten opgenomen. Er zijn 12 fietspaden aangemerkt als te verbeteren en te verbreden, samen met de herinrichting van de Steenwijkerweg te Willemsoord. In onze Planning & Controlrapportages nemen we u iedere keer mee in de voortgang van deze projecten.

In dit voorstel vragen wij u een besluit te nemen over een uitruil van een beoogd te verbeteren en te verbreden fietspad voor een ander fietspad, passend binnen de huidige doelstelling van de Kwaliteitsimpuls routenetwerk en Koloniën van Weldadigheid.

Voorstel

Voorgesteld wordt om:

1. In te stemmen met het uitwisselen van het fietspad Otterskooi Dwarsgracht - Oude Kerkweg voor de fietspaden op de Woldberg (langs de Bergweg en Bultweg en fietspad Duivenslaagte) binnen de regiodeal Leefbaar Giethoorn;
2. De binnen de regiodeal voor verbreding van dit fietspad beschikbare middelen van € 110.000 in te zetten als dekking voor de verbetering en verbreding van de genoemde fietspaden op de Woldberg;

3. De binnen de Voorziening wegen opgenomen middelen voor onderhoud aan de fietspaden langs de Bergweg en de Bultweg en het fietspad Duivenslaagte van € 213.200 uit de Voorziening te halen en dit bedrag ingevolge de voorschriften te kapitaliseren;
4. De beschikbaar gestelde bijdrage ter hoogte van € 303.200 van het rijk uit de regeling Stimulering Verkeersveiligheid 2020-2021 voor verbreding van de fietspaden Woldberg in te zetten.

Argumenten

A. Steenwijkerland als fiets- en wandelgemeente

In de strategische mobiliteitsvisie is Steenwijkerland als fiets- en wandelgemeente een van de 6 thema's. Er is een behoorlijke groei in het gebruik van de fiets de laatste jaren, mede doordat we vanwege de coronacrisis met zijn allen meer naar buiten gaan, doordat we over meer vrije tijd beschikken. Fietsen draagt bij aan gezondheid en vitaliteit. De vergrijzing neemt toe en daarmee ook het gebruik van de elektrische fiets en de scooter. Ook komen er andere en snellere modellen (bijv. speed pedelecs) op de markt, waar de bestaande infrastructuur niet altijd op is ingericht. Er zijn fietsnavigatiesystemen en meer mensen plannen hun route digitaal. Ontwikkelingen kortom, die om een houdbare fiets/wandelinfrastructuur vragen.

B. Beheer, onderhoud en toekomstbestendige aanpassingen aan fietspaden Woldberg zijn nodig

De huidige staat van met name het fietspad Duivenslaagte maar ook de fietspaden langs de Bergweg en Bultweg is slecht. Onderhoud aan deze fietspaden stond/staat ingepland voor respectievelijk de jaren 2020 en 2023. Deze paden zijn 1,50 meter breed en te smal voor het huidige gebruik en we ontvangen veel klachten/meldingen over de slechte staat.

C. Provincie is reeds akkoord met de uitruil van de fietspaden en bijdragen

In de regiodeal Leefbaar Giethoorn heeft de provincie Overijssel een bijdrage toegezegd voor het verbeteren en verbreden van 12 fietspaden. Een van de 12 fietspaden in de regiodeal Leefbaar Giethoorn is het fietspad Otterskooi Dwarsgracht – Oude Kerkweg. De verbetering en verbreding van dit fietspad is vooreerst niet haalbaar gebleken doordat Natuurmonumenten als eigenaar van de ondergrond vanwege natuurbelangen en het historische karakter afwijzend hebben gereageerd op het verzoek tot verbreding van het pad. In de afwegingen rond deze weerstand is de optie verkend om de beschikbare middelen in te zetten op een ander fietspad dat voor verbreding in aanmerking komt en bijdraagt aan het doel om toeristen beter te spreiden. De provincie Overijssel heeft ingestemd met het inzetten van het in de regiodeal Leefbaar Giethoorn aanwezige budget voor het fietspad Otterskooi Dwarsgracht - Oude Kerkweg ten behoeve van de fietspaden op de Woldberg.

D. Rijksregeling Stimulering Verkeersveiligheid 2020-2021 biedt kans op verbreding fietspaden

Halverwege het afgelopen jaar is de rijksregeling Stimulering Verkeersveiligheid 2020-2021 vrijgegeven. Het verbreden van fietspaden is een van de verkeersveiligheidsmaatregelen waarvoor binnen deze regeling subsidie wordt geboden. Om die reden is de verbreding van de fietspaden op De Woldberg aangemeld voor een bijdrage. Begin december 2020 is een beschikking afgegeven voor een bijdrage van € 303.200.

E. Kwaliteitsimpuls fietspad Woldberg door bijdragen provincie en rijk

De bijdrage uit de rijksregeling en de bijdrage vanuit de provinciale regiodeal Leefbaar Giethoorn maken het mogelijk om met deze fietspaden een forse kwaliteitsslag te maken.

F. Het realiseren (uitruilen) van fietspaden past in de geest van de aangenomen motie "Boost voor regionale economie"

Door beheer en onderhoud in tijd naar voren te schuiven wordt tegemoet gekomen aan uw oproep om werk/projecten eerder uit te voeren omwille van de werkgelegenheid. Concreet gaat het dan om de aangenomen Motie "Boost voor regionale economie" (30 juni 2020, HHP). In deze motie wordt het college opgeroepen te kijken welk projecten concreet naar voren kunnen worden gehaald om lokale aannemers aan het werk te houden in deze coronatijd (kernthema HHP: economie en werkgelegenheid).

Kanttekeningen en risico's

- (Nog) onduidelijkheid over strikte toepassing subsidievoorwaarde van 2,5 meter

Staatsbosbeheer stemt in met verbreden van het fietspad, maar tot een maximale breedte van 2 meter. Aanleiding daarvoor zit met name in de hoeveelheid bomen die ten opzichte van 2 meter gekapt moeten worden. De provincie Overijssel hanteert bij het verlenen van de subsidies de Ontwerpwijzer Fietsverkeer. Daarin wordt een minimale breedte van 2,50 meter geadviseerd voor de minst drukke fietspaden in twee richtingen bereden. Gesprekken hierover worden binnenkort met de provincie gevoerd.

- Ambitieuze planning om werkzaamheden voor 1 december 2021 afgerond te krijgen

Aan de bijdrage uit de regeling Stimulering Verkeersveiligheid 2020-2021 wordt de voorwaarde gesteld dat de werkzaamheden voor 1 december 2021 zijn afgerond. Dat maakt dat wij u als raad om besluitvorming vragen, zodat we vanaf april met de voorbereiding van de aanbesteding kunnen starten.

- Bij de Perspectiefnota vragen wij u opnieuw een keuze te maken rond de (financiën en de) voortgang fietspaden regiodeal Kwaliteitsimpuls routenetwerk en Koloniën van Weldadigheid

In het bidboek zijn onder het thema "Kwaliteitsimpuls routenetwerk en Koloniën van Weldadigheid" 13 projecten opgenomen. Er zijn 12 fietspaden aangemerkt als te verbeteren en te verbreden, samen met de herinrichting van de Steenwijkerweg te Willemsoord. In onze Planning & Controlrapportages nemen we u iedere keer mee in de voortgang van de projecten. Zo zijn op dit moment acht van de twaalf fietspaden uit de regiodeal gereed (2) of in uitvoering (6). Echter, er zijn een aantal (financiële) tegenvallers. Zo zijn de laatste twee aanbestedingen tegengevallen, waardoor een overschrijding op die fietspaden aanstaande is. Uit die recente aanbestedingen blijkt, dat er sprake is van een kostenstijging ten opzichte van de ramingen. Deels is deze stijging te wijten aan een prijsstijging in loonkosten en materialen. Anderzijds hebben ook de gewijzigde wetgeving rond de natuur en stikstof (PAS) een negatief effect op onze raming, omdat we extra ecologische onderzoekskosten hebben moeten maken.

Bij de Perspectiefnota komen wij op deze kanttekening nadrukkelijk bij u terug. Ook doen wij u dan een voorstel hoe we met uw akkoord en integrale afweging blijvend willen investeren in Steenwijkerland als fiets- en wandelgemeente. Zoals u uit dit voorstel kunt afleiden proberen wij met veel energie/enthousiasme en ook veel bestuurlijke inspanningen zowel de provincie als het rijk te verleiden samen met ons te investeren in deze toekomstbestendige en gezonde voorzieningen voor zowel onze inwoners als ook onze bezoekende gasten. Dit voorstel is hier een mooi voorbeeld van.

Duurzaamheid en social return

Bij de voorbereiding van het werk worden de mogelijkheden voor het toepassen van duurzame materialen en uitvoeringsmethode voor deze fietspaden onderzocht. Conform het gemeentelijke actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen. Dat betekent dat voor de fietspaden gekozen wordt voor een constructie met meer circulariteit en lagere milieukosten. Ook willen we ondernemers prikkelen met nog duurzamere oplossingen te komen. Onderzocht wordt hoe met het gebruik van de milieukostenindicator (MKI) de aanbesteding van het werk in de markt gezet kan worden.

Voor het toepassen van social return on investment wordt de zogenaamde blokkenmethode toegepast. Bij deze methode wordt afhankelijk van het type werk een percentage van de aanneemsom ingezet voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Financiële toelichting

De werkzaamheden gemoeid met verbetering en verbetering van de fietspaden op de Woldberg zijn geraamd op een bedrag van € 626.400.

De dekking voor het project ziet er als volgt uit:

Dekking	Bedrag
Stimuleringsregeling Verkeersveiligheid 2020-2021	303.200
Inzet middelen fietspad Otterskooi Dwarsgracht - Oude Kerkweg	110.000
Bijdrage onderhoud wegen 2020	105.900
Bijdrage onderhoud wegen 2023	107.300
Totaal	626.400

Omdat het hier om een investering gaat, ontstaan er kapitaallasten. De kapitaallasten bij een investering van € 213.200 ($\text{€ } 626.400 - \text{€ } 303.200 - \text{€ } 110.000$), afschrijvingstermijn 30 jaar en een rentepercentage van 1% bedragen € 9.238 structureel. Hier tegenover staat dat een bedrag van € 213.200 eenmalig kan vrijvallen. Er ontstaat dus een eenmalig voordeel van € 213.200. Dit eenmalige voordeel en het structurele nadeel worden verwerkt in de Perspectiefnota 2022-2025.

NB. Binnen de regeling Stimulering Verkeersveiligheidsmaatregelen 2020-2021 is de combinatie/stapeling met de bijdrage van de provincie toegestaan.

Participatie en communicatie

In de voorbereiding worden de plannen besproken met de omgeving en stakeholders. Tijdens de uitvoering wordt gewerkt met een nieuwsbrief voor de omgeving en een projectsite.

Corona

Zie argument F "Het realiseren (uitruilen) van fietspaden past in de geest van de aangenomen motie "Boost voor regionale economie".

Uitvoering en planning

De uitvoering van het project moet voor 1 december 2021 zijn afgerond. Dit is een voorwaarde die in de beschikking vanuit de rijksregeling is opgenomen. Hoewel het ambitieus is (zie kanttekeningen), denken we tegelijkertijd dat het ook haalbaar is. Na een positief besluit van uw raad, wordt de voorbereiding en aanbesteding van het project voor de zomervakantie afgerond. In het najaar wordt het werk dan vervolgens uitgevoerd.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Beslispunt 1

De gemeenteraad besluit om:

1. In te stemmen met het uitwisselen van het fietspad Otterskooi Dwarsgracht - Oude Kerkweg voor de fietspaden op de Woldberg (langs de Bergweg en Bultweg en fietspad Duivenslaagte) binnen de regiodeal Leefbaar Giethoorn;
2. De binnen de regiodeal voor verbreding van dit fietspad beschikbare middelen van € 110.000 in te zetten als dekking voor de verbetering en verbreding van de genoemde fietspaden op de Woldberg;
3. De binnen de Voorziening wegen opgenomen middelen voor onderhoud aan de fietspaden langs de Bergweg en de Bultweg en het fietspad Duivenslaagte van € 213.200 uit de Voorziening te halen en dit bedrag ingevolge de voorschriften te kapitaliseren;
4. De beschikbaar gestelde bijdrage ter hoogte van € 303.200 van het rijk uit de regeling Stimulering Verkeersveiligheid 2020-2021 voor verbreding van de fietspaden Woldberg in te zetten.